

SÈRIE 5

La prova consta de 5 exercicis. Els exercicis 1 (Traducció) i 2 (Sintaxi) són comuns a les dues opcions. En canvi, per als exercicis 3 (Morfologia), 4 (Etimologia i lèxic) i 5 (Cultura), cal triar una de les dues opcions A o B (la mateixa per a tots tres).

1. Exercici de traducció

[3 punts]

Traduïu el text següent, on l'autor explica que els originaris del seu país mereixen ser elogiats per haver dominat els perses.

(Plató, *Menexen* 239d)

Πέρσας ἡγουμένους τῆς Ἀσίας καὶ δουλουμένους τὴν Εὐρώπην ἔσχον οἱ
τῆσδε τῆς χώρας ἔκγονοι, καὶ χρὴ ἐπαινέσαι αὐτῶν τὴν ἀρετὴν.

ἔσχον (de ἔχω) = dominar

Ἀσία -ας, ἡ = Àsia

Εὐρώπη -ης, ἡ = Europa

ἐπαινέσαι infinitiu aorist veu activa de ἐπαινέω

Els fills d'aquesta terra van dominar els perses, que governaven Àsia i sometien Europa, i és necessari elogiar el seu valor.

2. Exercici de sintaxi	[2 punts]
A) Dieu quin és el subjecte i el complement directe del verb ἔσχον - οἱ τῆσδε τῆς χώρας ἔκγονοι. - Πέρσας (ἡγουμένους τῆς Ἀσίας καὶ δουλουμένους τὴν Εὐρώπην)	
B) Escriviu els participis que hi ha en el text i els seus complements; indiqueu de quin tipus són els complements. - ἡγουμένους τῆς Ἀσίας. Complement de règim. - δουλουμένους τὴν Εὐρώπην. Complement directe.	
C) Al text hi ha un infinitiu: • Escriviu-lo. ἐπαινέσαι • Dieu quina funció fa. Subjecte de l'impersonal χρή. • Indiqueu el/els complement/s que porta i de quin tipus és/són. - τὴν ἀρετὴν: complement directe de l'oració d'infinitiu - αὐτῶν CN del CD	

Opció A

3. Exercici de morfologia

[1 punt]

Aparelleu les paraules següents amb l'anàlisi morfològica que els correspon:

παίσει, παῖδα, πάσης, πᾶσι, παισί

3a. persona del singular, futur d'indicatiu, veu activa, verb παίζω	παίσει
datiu plural de παῖς, παιδός	παισί
acusatiu singular de παῖς, παιδός	παῖδα
genitiu singular femení de πᾶς, πᾶσα, πᾶν	πάσης
datiu plural masculí i neutre de πᾶς, πᾶσα, πᾶν	πᾶσι

4. Exercici d'etimologia i lèxic

[2 punts]

Dieu de quins dos ètims grecs deriven els següents mots en català:

Ex. filosofia	ὁ φίλος	ὁ σοφός
fotografia	τὸ φῶς	ἡ γραφή, γράφω
demoscòpia	ὁ δῆμος	ὁ σκοπός, σκοπέω
ecologia	ὁ οἶκος	ὁ λόγος
megafonia	μέγας-μεγάλη-μέγα	ἡ φωνή
políglota	πολύς-πολλή-πολύ	ἡ γλῶσσα / γλῶττα

5. Exercici de cultura [2 punts]

Marqueu a la casella corresponent si les següents afirmacions són vertaderes o falses (si marqueu "vertader" cal que siguin certs TOTS els aspectes esmentats de cadascuna).		
	vertader	fals
a) La <i>Ilíada</i> comença evocant la ira d'Aquil·les, és a dir la raó per la qual els aqueus estaven en dificultat davant Troia perquè Aquil·les, enfadat, no volia lluitar.	X	
b) "...abans els emporitans habitaven una petita illa, que ara anomenen 'palaia polis', situada prop de la costa; ara viuen a terra ferma." Aquestes paraules d'Estrabó sobre la 'palaia polis' es refereixen a l'actual Sant Martí d'Empúries que, en aquells temps, era una illa molt propera a la costa.	X	
c) Paris, també anomenat Alexandre, fill del rei de Troia Príam i de la seva esposa Hècuba, va endur-se Helena, esposa del rei d'Esparta i la va portar a Troia.	X	
d) "El fill t'ha estat retornat, ancià, tal com demanaves, i reposa en un jaç. Tan bon punt es mostri de nou l'aurora, tu mateix el veuràs, quan te l'enduguis". Aquestes paraules són adreçades per Aquil·les a Príam, en el campament dels aqueus.	X	
e) El Partenó d'Atenes, situat al capdamunt de l'Acròpolis, dominant tota la ciutat, era un temple dedicat a tots els déus olímpics.		X

Opció B

3. Exercici de morfologia

[1 punt]

Marqueu a la casella corresponent si les següents afirmacions són vertaderes o falses (si marqueu "sí" cal que siguin certs TOTS els aspectes esmentats de cadascuna).

βοαῖς	datiu plural del mot femení de la 1a. declinació βοή, -ῆς	☐ X sí ☐ no
πράγμασι	3a. persona del plural de l'aorist d'indicatiu del verb πράττω	☐ sí ☐ X no
γένους	acusatiu plural del mot neutre de la 3a. declinació γένος, -ους	☐ sí ☐ X no
ναύτην	acusatiu singular del mot femení de la 2a. declinació ναύτης, -ου	☐ sí ☐ X no
ἔργα	acusatiu, vocatiu i nominatiu plural del mot neutre de la 2a. declinació ἔργον, -ου	☐ X sí ☐ no

4. Exercici d'etimologia i lèxic

[2 punts]

Escriuiu el mot grec del qual deriva la part comuna dels mots en català següents:	
Exemple: demografia, democràcia	ὁ δῆμος
anglòfon, fonètica	ἡ φωνή
termòstat, tèrmic	θερμός-η-ο ; τὸ θερμόν
taumaturg, ergonòmica	τὸ ἔργον
agrònom, astronomia	ὁ νόμος
mnemotècnic, amnèsia	ἡ μνήμη

5. Exercici de cultura

[2 punts]

Marqueu la resposta correcta (cada encert 0,2; cada error descompta 0,1)

1. Quina de les següents afirmacions NO és certa. La mare de d'Odisseu
 - a) **es deia Penèlope, com la seva esposa.**
 - b) encara era viva quan Odisseu va marxar a Troia.
 - c) ja era morta quan Odisseu va tornar de Troia.
 - d) tenia per marit Laertes, pare d'Odisseu.
2. Tirèsiàs té un paper important en un dels episodis més famosos de l'*Odissea*. Quin?
 - a) Adverteix Odisseu del perill d'escoltar el cant de les Sirenes.
 - b) **Rep Odisseu a l'Hades i és interrogat sobre com tornar a Ítaca.**
 - c) És el primer en reconèixer Odisseu quan desembarca a Ítaca.
 - d) Explica a Telèmac que Odisseu encara és viu i es troba al palau de la nimfa Calipso.
3. La guerra del Peloponès
 - a) **va ser narrada per l'historiador Tucídides, que era atenès d'origen.**
 - b) va enfrontar Pèrcles amb el rei persa Darius.
 - c) va enfrontar l'atenès Temístocles amb l'espartà Leònidas.
 - d) va ser portada a l'escena pel poeta dramàtic Eurípides.
4. Quin dels següents personatges femenins NO apareix a la *Iliada*?
 - a) Hècuba
 - b) **Nausica**
 - c) Cassandra
 - d) Andròmaca
5. A què ens referim quan parlem de l'Esculapi d'Empúries?
 - a) a un temple dedicat a aquest déu, trobat al jaciment arqueològic d'Empúries.
 - b) a un conjunt d'elements religiosos relacionats amb les troballes arqueològiques d'Empúries.
 - c) a una divinitat grega, el culte de la qual tenim ben documentat a Empúries, al qual els habitants de la regió acudien per guarir les seves malalties.
 - d) **a una estàtua masculina de marbre pentèlic, de més dos metres d'alçada, datada cap al s. II aC, que està exposada al Museu d'Empúries.**
6. Només UNA de les següents afirmacions és certa, si ens atenim a allò que conta la *Iliada*. Marqueu-la.
 - a) Hèctor mata Aquil·les.
 - b) **Hèctor mata Patrocle.**
 - c) Aquil·les era rei d'Argos.
 - d) Patrocle era fill de Tetis.
7. Només UNA de les següents afirmacions NO és certa. Marqueu-la.
 - a) Jocasta és la mare d'Èdip.
 - b) Jocasta és la mare dels fills d'Èdip.
 - c) Jocasta és l'esposa d'Èdip.
 - d) **Jocasta és assassinada pel seu fill.**
8. A les representacions de tragèdia
 - a) **tots els personatges, inclosos els femenins, eren representats per homes.**
 - b) molts cors representen grups de dones i estan formats per dones.
 - c) el cor cantava i ballava, però no dialogava mai amb els personatges sinó amb el públic.
 - d) el personatge principal sempre troba la mort al final de l'obra.
9. Odisseu, en el seu retorn a Ítaca, es veu molt perjudicat pel déu Posidó. Per què?
 - a) Posidó, déu del mar, no pot tolerar que un mortal aconsegueixi vèncer totes les tempestes.
 - b) Odisseu no va fer les pregàries requerides a les divinitats mariners, abans d'emprendre el viatge.
 - c) **Odisseu i els seus companys van deixar cec el ciclop Polifem, fill de Posidó.**
 - d) Posidó estava disgustat per la relació d'Odisseu amb la nimfa Calipso, companya de la mare de Polifem.
10. Penèlope, quan Odisseu arriba al palau d'Ítaca,
 - a) no el reconeix, el tracta amb duresa i no vol parlar amb ell.
 - b) el reconeix de seguida però dissimula per tal que els pretendents no se n'adonin.
 - c) no es fixa en ell, ja que està preocupada pel seu fill Telèmac.
 - d) **no el reconeix però l'acull com un hoste.**